

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Заступник керівника
(проректор з науково-педагогічної роботи)

М.В. Афанасьєв
Афанасьєв М.В.

**ВИДАВНИЧА СПРАВА
І ТЕХНІЧНЕ РЕДАГУВАННЯ**

робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань	18 "Виробництво та технології"
Спеціальність	186 "Видавництво та поліграфія"
Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Освітня програма	Технології електронних мультимедійних видань Комп'ютерні технології та системи видавничо- поліграфічних виробництв

Вид дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

базова
українська

Завідувач кафедри
комп'ютерних систем та технологій

Пушкар О. І.

Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2018

Затверджено на засіданні кафедри комп'ютерних систем і технологій.
Протокол № 1 від 27.08.2018 р.

Розробники:

Пушкар О. І., д.е.н., проф. кафедри комп'ютерних систем і технологій.

Андрющенко Т.Ю., ст. викладач кафедри комп'ютерних систем і технологій.

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

1. Вступ

Видавнича справа поєднує організаційну, творчо-технічну, виробничо-господарську та промоційну діяльність фізичних і юридичних осіб, зайнятих створенням, виготовленням та розповсюдженням видавничої продукції.

В останні роки, із запровадженням комп'ютерної техніки, відбулися суттєві зміни в технології виготовлення друкарської продукції, що не могло не вплинути й на перерозподіл обов'язків, які віддавна формувалися між видавцями і друкарнями. Так, процес складання та верстання, виготовлення художнього оформлення і виведення на плівки оригінал-макета перейшов від поліграфічного підприємства до видавництва. Отже, функціональні обов'язки видавничих працівників значно розширилися – вони концентруються нині в площині самостійної підготовки як змістової частини, так і матеріальної конструкції видання аж до створення його макета, готового до тиражування за заданими у тому ж таки видавництві художньо-технічними параметрами.

У таких умовах важливості набуває вміння спеціалістів адаптувати діяльність видавництва до змін зовнішнього середовища та приймати науково обґрунтовані рішення з метою ведення ефективної організаційної, творчо-технічної, виробничо-господарської та промоційної діяльності. Можливість досягнення цього обумовлюється ґрунтовною фаховою підготовкою майбутніх спеціалістів, яка враховує всі аспекти сучасної видавничої справи.

Навчальна дисципліна «Видавнича справа і технічне редагування» є базовою навчальною дисципліною та вивчається згідно з навчальним планом підготовки фахівців освітнього рівня перший (бакалаврський), спеціальності 186 «Видавництво та поліграфія» для всіх форм навчання.

Метою викладання цієї навчальної дисципліни є надання студентам теоретичних знань і практичних навичок, необхідних для участі в роботі над друкованим виданням на всіх редакційно-видавничих етапах його підготовки.

Для досягнення мети поставлено такі основні **завдання**:

формування компетентностей щодо організації редакційно-видавничого процесу;
формування компетентностей щодо художнього і технічного редагування різних видів друкованих видань;

формування компетентностей щодо прогнозування тенденцій розвитку видавничої галузі.

Об'єктом навчальної дисципліни є редакційно-видавничий процес підготовки різних видів друкованих видань.

Предметом навчальної дисципліни є змістовні принципи та основні тенденції розвитку видавничої справи.

У процесі навчання студенти здобувають необхідні знання під час лекційних занять та виконання лабораторних завдань. Також великого значення у процесі вивчення та закріплення знань набуває самостійна робота студентів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має:

знати:

терміни і визначення, що характеризують видання як продукт видавничо-поліграфічного виробництва;

правові і нормативні документи з видавничої справи;

основні види друкованих видань;

вимоги до авторських та видавничих оригіналів;

розмірні характеристики видань;

структуру і види видавництв;

порядок створення і реєстрації видавництва;

обов'язки видавництв;

схему редакційно-видавничого процесу;
 посадові обов'язки основних фахівців книжкового видавництва;
 міжнародні угоди в галузі авторського права;
 особливості захисту авторських прав в Україні;
 зміст процесу редагування; та види редагування;
 коректурні знаки;
 типові макети і конструкції друкованих видань;
 етапи виготовлення видавничих оригіналів основних видів видань;
 зміст художнього редагування основних видів видань;
 зміст технічного редагування основних видів видань;
 вихідні відомості у видавничій продукції;
 види договорів у видавничій практиці;
 особливості функціонування мультимедійних ньосрумів;
 провідні організації та заходи книжкової, газетної та журнальної галузей в світі та в Україні;
 основні періодичні видання, присвячені видавничій справі;

уміти:

приймати обґрунтовані рішення щодо створення видавництва;
 організувати та документально оформлювати процеси створення та функціонування видавництва;
 застосовувати нормативні документи зі стандартизації в галузі видавничої справи;
 уникати порушень авторського права у видавничій діяльності;
 виконувати обов'язки технічного та художнього редактора;
 проектувати різні види друкованих видань;
 створювати оригінал-макети різних видів друкованих видань;
 виконувати обов'язки препрес-інженера;
 виконувати підготовку оригінал-макетів до друку;
 прогнозувати тенденції розвитку видавничої галузі;

комунікація:

вміння розуміти, ставити та вирішувати завдання, сформульовані в термінах видавничої справи і технічного редагування;

автономність і відповідальність:

спроможність самостійно приймати обґрунтовані рішення щодо організації редакційно-видавничого процесу;
 спроможність самостійно приймати обґрунтовані рішення щодо художнього та технічного редагування різних видів друкованих видань.

Курс	3	
Семестр	5-й та 6-й	
Кількість кредитів ECTS	8	
Аудиторні навчальні заняття	лекції	46
	лабораторні	60
Самостійна робота	134	
Форма підсумкового контролю	іспит	

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Основи композиції та дизайну	Теорія кольору
Ілюстрування	Додрукарське опрацювання інформації
Типографіка	
Технології комп'ютерного дизайну	

2. Компетентності та результати навчання за дисципліною:

Компетентності	Результати навчання
Організувати редакційно-видавничий процес	Організувати та документально оформлювати процеси створення та функціонування видавництва
	Застосовувати правові та нормативні документи зі стандартизації в галузі видавничої справи
	Уникати порушень авторського права у видавничій діяльності
Здійснювати художнє та технічне редагування різних видів друкованих видань	Виконувати обов'язки технічного та художнього редактора видавництва
	Створювати видавничі оригінали книг
	Створювати видавничі оригінали журналів
	Створювати видавничі оригінали газет
Прогнозувати тенденції розвитку видавничої справи	Прогнозувати тенденції розвитку книжкової галузі
	Прогнозувати тенденції розвитку журнальної галузі
	Прогнозувати тенденції розвитку газетної галузі

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Видання як продукт видавничо-поліграфічного виробництва

Тема 1. Видавнича справа. Основні поняття

Мета, завдання та предмет дисципліни. Структура програми дисципліни. Основні поняття і терміни в галузі видавничої справи. Складові видавничої справи. Стан видавничої справи в Україні. Нормативно-правова база видавничої діяльності.

Тема 2. Види видань

Види видань за цільовим призначенням, за аналітико-синтетичним переробленням інформації, за інформаційними знаками, за матеріальною конструкцією, за обсягом, за складом основного тексту, за періодичністю, за структурою. Види неперіодичних видань за інформаційними ознаками.

Тема 3. Авторські і видавничі оригінали

Оригінали для поліграфічних видань (авторський оригінал, видавничий оригінал, оригінал-макет). Класифікація авторських і видавничих оригіналів. Методика визначення обсягу авторського і видавничого оригіналів.

Тема 4. Розмірні характеристики видань

Формати паперу. Формати видань. Формати сторінок складання. Розмірні параметри шрифтів. Обсяг видання.

Тема 5. Класифікація і структура видавництва

Класифікація сучасних видавництв. Типові структури видавництв. Порядок створення і реєстрації видавництва. Обов'язки видавництва.

Тема 6. Схема редакційно-видавничого процесу

Поняття «редакційно-видавничий процес». Етапи редакційно-видавничого процесу (підготовчий, редакційний, виробничий, маркетинговий). Основні фахівці видавництва та їх посадові обов'язки.

Тема 7. Авторське право

Міжнародні угоди в галузі авторського права. Закон України «Про авторське право і суміжні права». Застосування знаків охорони авторського права. Ліцензії Creative Commons.

Тема 8. Редагування і коректорська робота

Організація і зміст процесу редагування. Види редагування. Обсяг редакторської роботи. Коректорська робота. Коректурні знаки.

Змістовий модуль 2

Художньо-технічне редагування книжкових видань

Тема 9. Види макетів книжкових видань

Поняття «макет видання». Види макетів. Характеристики видання, які враховуються в процесі макетування.

Тема 10. Виготовлення видавничого оригіналу книжкового видання

Формування задуму оформлення книжкового видання. План оформлення книжкового видання. Виготовлення оригінал-макету зовнішнього оформлення. Виготовлення оригінал-макету книжкового блоку. Міжнародна стандартна нумерація книг. Вихідні відомості книг. Технічна видавнича специфікація.

Тема 11. Художнє і технічне редагування книжкового видання

Поняття «художнє редагування». Функції художнього редактора. Функції дизайнера. Поняття «технічне редагування». Функції технічного редактора.

Тема 12. Видавничі та виробничі договори

Поняття «договір». Договори у видавничій практиці. Види видавничих договорів. Види виробничих договорів. Структура видавничого договору. Приклади видавничих та виробничих договорів.

Змістовий модуль 3

Художньо-технічне редагування періодичних видань

Тема 13. Художньо-технічне редагування журналів

Поняття «журнальне видання», «журнал». Класифікація журналів. Структура номеру журналу. Журнальний дизайн. Особливості журнальної верстки. Міжнародна стандартна нумерація серіальних видань. Вихідні відомості журналів. Статистика випуску журналів в Україні.

Тема 14. Художньо-технічне редагування газет

Поняття «газетне видання», «газета». Класифікація газет. Структура номеру газети. Композиція газетної шпальти. Газетний дизайн. Особливості газетної верстки. Вихідні відомості газет. Статистика випуску газет в Україні.

Тема 15. Художньо-технічне редагування корпоративних періодичних видань

Поняття «корпоративне видання». Класифікація корпоративних видань. Дизайн корпоративних видань. Верстка корпоративних видань. Переможці конкурсу «Найкраще корпоративне медіа України».

Тема 16. Виробництво періодичних видань

Мультимедійні ньюсруми («фабрики контенту»). Основні фахівці ньюсрумів та їх посадові обов'язки. Сайти «фабрик контенту». Версії для мобільних пристроїв. Крос-медійні видавничі платформи.

Змістовий модуль 4

Тенденції розвитку видавничої справи

Тема 17. Тенденції розвитку книжкової галузі

Електронні книги. Пристрої для читання. Технології створення електронних книг. Засоби розповсюдження. Зміни у бізнес-моделях. Статистика та прогнози, представлені на сайтах IPA та FEP/FEE.

Тема 18. Тенденції розвитку журнальної галузі

Електронні журнали. Пристрої для читання. Технології створення електронних журналів. Засоби розповсюдження. Зміни у бізнес-моделях. Статистика та прогнози, представлені на сайтах FIPP та EMMA.

Тема 19. Тенденції розвитку газетної галузі

Електронні газети. Пристрої для читання. Технології створення електронних газет. Засоби розповсюдження. Зміни у бізнес-моделях. Статистика та прогнози, представлені на сайтах WAN-IFRA та INMA.

Теми лабораторних занять

Лабораторне заняття – це форма навчального заняття, за якої студент під керівництвом викладача особисто проводить імітаційні експерименти чи досліди з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень навчальної дисципліни. У ході лабораторних робіт студент набуває професійних компетентностей та практичних навичок у роботі з комп'ютерним обладнанням і відповідними програмними продуктами. За результатами виконання завдання на

лабораторному занятті студенти оформляють індивідуальні звіти про його виконання та захищають їх перед викладачем.

Змістовий модуль 1

Видання як продукт видавничо-поліграфічного виробництва

Тема 1. Видавнича справа. Основні поняття

Лабораторна робота 1. Нормативно-правова база видавничої діяльності в Україні

Тема 2. Види видань

Лабораторна робота 2. Види видань

Тема 3. Авторські і видавничі оригінали

Лабораторна робота 3. Авторські і видавничі оригінали

Тема 4. Розмірні характеристики видань

Лабораторна робота 4. Розмірні характеристики видань

Тема 5. Класифікація і структура видавництв

Лабораторна робота 5. Структура видавництв

Тема 6. Схема редакційно-видавничого процесу

Лабораторна робота 6. Редакційно-видавничий процес

Тема 7. Авторське право

Лабораторна робота 7. Авторське право

Тема 8. Редагування і коректорська робота

Лабораторна робота 8. Редагування і коректорська робота

Змістовий модуль 2

Художньо-технічне редагування книжкових видань

Тема 9. Види макетів книжкових видань

Лабораторна робота 9. Робота над зовнішнім оформленням книги

Тема 10. Виготовлення видавничого оригіналу книжкового видання

Лабораторна робота 10. Робота над вихідними відомостями книги

Тема 11. Художнє і технічне редагування книжкового видання

Лабораторна робота 11. Верстання книги

Змістовий модуль 3

Художньо-технічне редагування періодичних видань

Тема 13. Художньо-технічне редагування журналів

Лабораторна робота 10. Аналіз журнального розвороту

Лабораторна робота 11. Робота над журнальним виданням

Тема 14. Художньо-технічне редагування газет

Лабораторна робота 12. Аналіз газетної сторінки

Лабораторна робота 13. Робота над газетним виданням

Тема 15. Художньо-технічне редагування корпоративних періодичних видань

Лабораторна робота 14. Робота над корпоративним періодичним виданням

Тема 16. Виробництво періодичних видань

Лабораторна робота 15. Форуми видавців

Змістовий модуль 4

Тенденції розвитку видавничої справи

Тема 17. Тенденції розвитку книжкової галузі

Лабораторна робота 16. Аналіз тенденцій розвитку книжкової галузі

Тема 18. Тенденції розвитку журнальної галузі

Лабораторна робота 17. Аналіз тенденцій розвитку журнальної галузі

Тема 19. Тенденції розвитку газетної галузі

Лабораторна робота 18. Аналіз тенденцій розвитку газетної галузі

3. Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, лабораторні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця, контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, лабораторних занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту скласти іспит, – 35 балів);

модульний контроль, що проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті *інтегровану* оцінку результатів навчання

студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового екзамену, відповідно до графіку навчального процесу.

Поточний контроль з даної навчальної дисципліни проводиться в таких формах:

- активна робота на лекційних заняттях;
- захист лабораторних робіт;
- перевірка есе за заданою тематикою.

Модульний контроль з даної навчальної дисципліни проводиться у формі тестування. Тести включають запитання одиничного і множинного вибору щодо перевірки знань основних категорій навчальної дисципліни.

Підсумковий/семестровий контроль проводиться у формі семестрового екзамену. Семестровий екзамен – форма оцінки підсумкового засвоєння студентами теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни, що проводиться як контрольний захід.

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів. Оцінювання знань студента під час лабораторних занять проводиться за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
- ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;
- ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;
- вміння поєднувати теорію з практикою у процесі розгляду виробничих ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків під час виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
- логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і під час виступів в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Максимально можливий бал за конкретним завданням ставиться за умови відповідності індивідуального завдання студента або його усної відповіді всім зазначеним критеріям. Відсутність тієї або іншої складової знижує кількість балів. У ході оцінювання лабораторних робіт увага також приділяється якості, самостійності та своєчасності здачі виконаних завдань викладачу, згідно з графіком навчального процесу. Якщо якась із вимог не буде виконана, то бали будуть знижені.

Критерії оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів. Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку.

Критеріями оцінювання есе є:

- здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань;
- застосування аналітичних підходів;
- якість і чіткість викладення міркувань;
- логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми;
- самостійність виконання роботи;
- грамотність подачі матеріалу;
- використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ;
- оформлення роботи.

Порядок підсумкового контролю з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється

на підставі проведення семестрового екзамену. Екзаменаційний білет охоплює програму дисципліни і передбачає визначення рівня знань та ступеня опанування студентами компетентностей.

Студента слід **вважати атестованим**, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Мінімально можлива кількість балів за поточний і модульний контроль упродовж семестру – 35 та мінімально можлива кількість балів, набраних на екзамені, – 25.

Результат семестрового екзамену оцінюється в балах (максимальна кількість – 40 балів, мінімальна кількість, що зараховується, – 25 балів) і проставляється у відповідній графі екзаменаційної *"Відомості обліку успішності"*.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час екзамену, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: *"60 і більше балів – зараховано"*, *"59 і менше балів – не зараховано"* та заноситься у записку *"Відомість обліку успішності"* навчальної дисципліни. Розподіл балів за тижнями змістових модулів 1 та 2 наведено в табл. 1.

Таблиця 1

Розподіл балів за тижнями змістових модулів 1 та 2

Теми змістового модулю		Лекційні заняття	Лабораторні заняття	Есе	Контрольна робота	Усього
1		2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Видання як продукт видавничо-поліграфічного виробництва	Тема 1	1 тиждень	1			1
		2 тиждень		5		5
	Тема 2	3 тиждень		5		5
	Тема 3	4 тиждень		5		5
	Тема 4	5 тиждень		5		5
	Тема 5	3 тиждень	1			1
	Тема 6	5 тиждень	1			1
	Тема 7	6 тиждень		5		5
		7 тиждень	1			1
Тема 8	7 тиждень		5	15	20	
Тема 9	9 тиждень	1			1	

Змістовий модуль 2. Художньо-технічне редагування книжкових видань	1		2	3	4	5	6	
	Тема 10	11 тиждень	1	10			11	
		13 тиждень	1	6			7	
		16 тиждень		10			10	
	Тема 11	15 тиждень	1				1	
		16 тиждень			5		5	
	Тема 12	17 тиждень	1			15	16	
	Усього 1 та 2 модуль			9	56	5	30	100

Розподіл балів за тижнями змістових модулів 3 та 4 наведено в табл. 2.

Таблиця 2

Розподіл балів за тижнями змістових модулів 3 та 4

Теми змістового модулю		Лекційні заняття	Лабораторні заняття	Контрольна робота	Усього
1		2	3	4	5
Змістовий модуль 3. Художньо-технічне редагування періодичних видань	Тема 13	1 тиждень	1	2	3
		3 тиждень	1	6	7
	Тема 14	4 тиждень		2	2
		5 тиждень	1		1
		6 тиждень		6	6
Тема 15	8 тиждень		8	15	23
Тема 16	7 тиждень	1			1
Тема 17	9 тиждень	1	3		4
	10 тиждень		3		3

1		2	3	4	5
Змістовий модуль 4. Тенденції розвитку видавничої справи	Тема 18	11 тиждень	1		1
		12 тиждень		4	4
	Тема 19	13 тиждень	1		1
		14 тиждень		4	4
Усього за 3 та 4 модуль		7	38	15	60
Іспит					40
Усього					100

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 3).

Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей обліку успішності, індивідуального навчального плану студента та іншої академічної документації

Шкала оцінювання національна та ECTS представлена в табл. 3.

Таблиця 3

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

5. Рекомендована література

Основна

1. Галкин С. И. Техника и технология СМИ: Художественное конструирование газеты и журнала / С. И. Галкин. – Москва : Аспект Пресс, 2005. – 215 с.

2. Сисоєва Ю. А. Видання як продукт видавничо-поліграфічного виробництва та художньо-технічне редагування книжкових видань з навчальної дисципліни «Видавнича справа і технічне редагування»: конспект лекцій / Ю. А. Сисоєва. — Харків : Вид. ХНЕУ, 2009. — 88 с.

3. Тимошик М. С. Книга для автора, редактора, видавця : практич. посіб. / М. С. Тимошик. – Київ : Наша культура і наука, 2006. – 560 с.

4. Шевченко В. Е. Художньо-технічне редагування : підручник / В. Е. Шевченко. – Київ : Видавець Паливода А. В., 2010. – 516 с.

5. Ярема С. М. Технічне редагування : навч. посіб. / С. М. Ярема. – Київ : Ун-т «Україна», 2003. – 284 с.

Додаткова

6. Гавенко С. Конструкція книги / С. Гавенко, Л. Кулік, М. Мартинюк. – Львів : Фе-нікс, 1999. – 136 с.

7. Гиленсон П. Г. Справочник художественного и технического редакторов / П. Г. Гиленсон. – Москва : Книга, 1988. – 527 с.

8. Гуревич С. М. Номер газеты: учеб. пособие / С. М. Гуревич. – Москва : Аспект Пресс, 2002. – 191 с.

9. Енциклопедія видавничої справи : навч. посіб. / [В. П. Ткаченко, І. Б. Чеботарьова, П. О. Киричок та ін.]. – Харків : Прапор, 2008. – 320 с.

10. Иванов В. Ф. Техніка оформлення газети : курс лекцій / В. Ф. Иванов. – Київ : Знання, 2000. – 222 с.

11. Лаптев В. В. Модульные сетки. Проектирование многополосных изданий / В. В. Лаптев. – Москва : РИП-холдинг, 2007. – 204 с.

12. Методичні рекомендації до виконання контрольної роботи з навчальної дисципліни «Видавнича справа і технічне редагування» для студентів напряму підготовки «Видавничо-поліграфічна справа» заочної форми навчання / укл. Ю. А. Сисоєва. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2011. – 40 с.

13. Методичні рекомендації до самостійної роботи з навчальної дисципліни «Видавнича справа і технічне редагування» для студентів напряму підготовки «Видавничо-поліграфічна справа» всіх форм навчання / укл. Ю. А. Сисоєва, Т. Ю. Андрющенко. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2011. – 36 с.

14. Мюллер-Брокманн Й. Модульные сетки в графическом дизайне / Й. Мюллер-Брокманн. – Москва : Издательство студии Артемия Лебедева, 2014. – 184 с.

15. Сава В. І. Художньо-технічне оформлення книги : навч. посіб. / В. І. Сава. – Львів : Оріяна-Нова, 2003. – 168 с.

16. Тимошик М. С. Редакторський аналіз: завдання, зміст, логічні засади / М. С. Тимошик. – Київ : КНУКІМ, 2012. – 32 с. (Серія "Теорія та історія видавничої справи і редагування". – Вип. 4).

17. Тимошик М. С. Технічне редагування: теоретичні та практичні аспекти / М. С. Тимошик. – Київ : Наша культура і наука, 2012. – 32 с. (Серія «Теорія та історія видавничої справи і редагування». – Вип. 7).

18. Тимошик М. С. Художнє редагування: теоретичні та практичні аспекти / М. С. Тимошик. – Київ : Наша культура і наука, 2012. – 38 с. (Серія «Теорія та історія видавничої справи і редагування». – Вип. 6).

19. Чихольд Я. Облик книги / Я. Чихольд. – Москва : Книга, 1980. – 239 с.